

Brunatna księga rasistowskich ataków w Polsce. "Pogarda z ust polityków skutkuje przemocą na ulicach"

14.10.2024

Katarzyna Jaroch

 wyborcza.pl
WARSZAWA

Tysiące przypadków pobić, wyzwisk i gróźb w ciągu trzech dekad. A to tylko czubek góry lodowej, bo wiele podobnych przypadków nigdy nie zostało zapisanych - przekonują autorzy najnowszej edycji "Brunatnej księgi", w której uświadamiają, jak wielka jest skala nietolerancji w Polsce.

25 września opisywaliśmy w "Wyborczej" rasistowski atak na hostel dla obcokrajowców w Żyrardowie. - Mężczyźni weszli na klatkę schodową hostelu i pobili kilku imigrantów, a następnie uciekli. Nie mieli ze sobą żadnej broni, używali pięści i rzucali znalezionymi krzesłami. Atak był na tle narodowościowym - opowiadał nam pracodawca pobitych imigrantów.

Obcokrajowców tak ten atak wystraszył, że uciekli z Żyrardowa. Około 70 cudzoziemców, choć mieli w tym mieście pracę, w jednej chwili zdecydowało się na wyjazd.

Atak zorganizowali ludzie z tzw. patrolu obywatelskiego. Pod tym hasłem odbywają się w całej Polsce - nawet w niewielkich miejscowościach - nielegalne zgromadzenia. Ich uczestnicy, pod pretekstem ochrony Polaków przed zagrożeniem ze strony imigrantów, idą przez miasta, by pokazać obcokrajowcom polską siłę. A jak się znajdzie pretekst, atakują przyjezdnych z innych krajów.

Brunatna księga rasistowskich ataków w Polsce

To wydarzenie i kilkaset innych znalazło się na 181 stronach "[Brunatnej księgi](#)" opublikowanej właśnie przez Stowarzyszenie Nigdy Więcej, którego celem jest przeciwdziałanie rasizmowi, neofaszyzmowi, ksenofobii i dyskryminacji. Księga dokumentuje przykłady tych zjawisk i mowy nienawiści w Polsce.

"W kolejnych edycjach opisane zostały setki i tysiące przypadków pobić, wyzwisk, gróźb... A przecież to tylko czubek góry lodowej, bo wiele podobnych przypadków nigdy nie zostało zapisanych. Przykłady zawarte w „Brunatnej księdze” uzmysławiają jednak skalę zjawiska nietolerancji w naszym kraju na przestrzeni ostatnich trzech dekad" - czytamy we wstępie do księgi dokumentujące rasistowskie zdarzenia w latach 2023 i 2024.

Spora część ataków opisanych w księdze miała miejsce w Warszawie. Jej autorzy przypomnieli kilka najbardziej okrutnych. To między innymi zdarzenia z marszu niepodległości w 2023 roku, gdy jego uczestnicy palili flagi Unii Europejskiej i skandowali rasistowskie hasła: „Biały honor, biała duma”, „Biała siła jest i była”, „Polska dla Polaków”. Ekspozowali również flagi z krzyżem celtyckim, flagę w barwach III Rzeszy czy transparent „Stop ukrainizacji Polski”.

Oprócz tego szczególną uwagę twórców książki zwróciło pobicie studenta z Azerbejdżanu, o którym pisaliśmy w maju tego roku. "Niedługo po północy, Rashad i jego kolega weszli do całodobowego sklepu przy ul. Pięknej w Śródmieściu. Azer kupował wodę, Ukrainiec piwo. W środku było tłoczno. Przed dwójką obcokrajowców, zakupy robiła grupa młodych mężczyzn i kobieta. - Byłem odwrócony do nich plecami, gdy zaczęli między sobą wymieniać rasistowskie żarty na mój temat. Mówili "Polska dla Polaków", a mnie nazywali "je*anym cza**uchem" - wspominał na naszych łamach pobity chwilę potem Azer.

- Jeden z nich zaatakował mnie od tyłu. Dostałem w głowę czymś twardym, ale nie potrafię powiedzieć, czy była to pięść, czy butelka. Upadłem na ziemię i chyba od razu straciłem przytomność. Zaczęli mnie bić rękoma i kopać - opowiadał.

Zgłoszenie o pobiciu przyjęła policja.

Najnowsze wydarzenie zamieszczone w "Brunatnej księdze" jest datowane na 7 października. "Pochodzący z Ukrainy kierowca taksówki został pobity na tle narodowościowym przez 46-letniego pasażera. Mężczyzna kierował groźby pod jego adresem, zadawał mu ciosy w twarz i głowę, a także wykrzyczał do niego: Ukraińska szmato!" - czytamy w raporcie.

W księdze "patrole obywatelskie" i głośne pobicia obcokrajowców w Warszawie

- Eskalacja agresji nie jest zaskakująca - komentuje dr Anna Tatar, współautorka raportu. I tłumaczy:

Wielokrotnie przestrzegaliśmy, że wzbudzanie przez polityków strachu, a nawet pogardy wobec migrantów i uchodźców będzie skutkowało przemocą na ulicach.

Twórcy raportu przypominają, że warunkiem uczciwego zmierzenia się z jakimkolwiek problemem społecznym jest szczerą i otwartą dyskusja oparta na rzetelnej dokumentacji. Taką ma zawierać „Brunatna księga”. - Nienawiść do mniejszości to problem globalny - zauważa Rafał Pankowski, profesor Collegium Civitas w Warszawie, współzałożyciel Stowarzyszenia Nigdy Więcej. - Dlatego tak ważna jest solidarność ze wszystkimi ofiarami dyskryminacji i przemocy.

Redagował Maciej Nowakowski

K. Jarocho: „Brunatna księga rasistowskich ataków w Polsce. «Pogarda z ust polityków skutkuje przemocą na ulicach»”. Warszawa.wyborcza.pl, 14.10.2024.

<https://warszawa.wyborcza.pl/warszawa/7.54420.31383092.brunatna-ksiega-rasistowskich-atakow-w-polsce-z-wydarzeniami.html>